Pierwsza Ławka · zestaw działowy · zp · liceum i technikum

Dział 2

Państwo i społeczeństwo

Władza lokalna i wybory, problemy społeczne, wolontariat i działania obywatelskie; make / let sb do, be allowed to; phrasal verbs (take part in, stand up for, carry out); fakty i opinie; wyrażanie opinii; przekazywanie informacji z języka polskiego; czytanie i słuchanie ze zrozumieniem, e-mail. Dziewięć kart: słownictwo i gramatyka z wzorcowymi odpowiedziami, ćwiczenia, zadania typu maturalnego, dwie kartkówki (A i B) i sprawdzian (A i B) – z kluczem i zasadami oceniania. Nagranie MP3 i transkrypcje w zestawie.

Język angielski | klasa 4 LO i technikum | Dział 2 | zakres podstawowy (ZP)

	Karta	Rodzaj	Poziom	Zadania
1	**Państwo i społeczeństwo – najważniejsze wiadomości** Słownictwo, gramatyka w pigułce, wzorcowe odpowiedzi	Najważniejsze wiadomości	ZP	3 zad. · 11 pkt
2	**Państwo i społeczeństwo – ćwiczenia** Ćwiczę słownictwo, gramatykę i umiejętności z działu	Ćwiczenia	ZP	7 zad. · 16 pkt
3	**Państwo i społeczeństwo – zadania typu maturalnego** Polecenia i punktacja jak na maturze 2027	Zadania typu maturalnego	ZP	6 zad. · 27 pkt
4	**Kartkówka 1: Państwo i społeczeństwo – grupa A** 15 minut · 11 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 11 pkt
5	**Kartkówka 1: Państwo i społeczeństwo – grupa B** 15 minut · 11 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 11 pkt
6	**Kartkówka 2: make / let, be allowed to – grupa A** 15 minut · 8 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 8 pkt
7	**Kartkówka 2: make / let, be allowed to – grupa B** 15 minut · 8 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 8 pkt
8	**Sprawdzian: Państwo i społeczeństwo – grupa A** 45 minut · 32 pkt	Sprawdzian	ZP	8 zad. · 32 pkt
9	**Sprawdzian: Państwo i społeczeństwo – grupa B** 45 minut · 32 pkt	Sprawdzian	ZP	8 zad. · 32 pkt
10	**Transkrypcje nagrań** Rozdaj po wysłuchaniu nagrań	Ćwiczenia	ZP	1 zad. · 0 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1: słownictwo tematyczne w tabelach, gramatyka w pigułce i wzorcowe rozwiązania z komentarzem – od niej warto zacząć.
- Karta 2 to ćwiczenia na tekstach (i nagraniu), karta 3 – zadania w formule matury 2027 (polecenia i punktacja jak w arkuszach CKE).
- Karty 4–7 to dwie kartkówki po 15 minut (słownictwo, gramatyka), każda w grupach A i B. Karty 8–9 to sprawdzian (45 minut) w grupach A i B – te same typy zadań i punktacja, inne treści.
- Klucz zawiera odpowiedzi z akceptowanymi wariantami i zasady oceniania w stylu CKE.
- Osobny plik „Powtórka" zbiera słownictwo, reguły, typowe błędy i test „Sprawdź się".
- Gdzie w pliku MP3: 1 – 0:11 (całość 2:39).

Oznaczenia

ZP	zakres podstawowy
ZR	zakres rozszerzony (treści tylko dla ZR)
(0–2 pkt)	liczba punktów możliwych do zdobycia za zadanie
Zadanie 4.1.	wiązka zadań do wspólnego materiału źródłowego
Jak to sprawdza CKE	typ zadania i typowy błąd ze sprawozdań CKE
Na maturze	wymagania z podstawy programowej, których dotyczy temat

Wymagania z podstawy programowej (Dz.U. 2024 poz. 1019)

- **P I.14** państwo i społeczeństwo (np. wydarzenia i zjawiska społeczne, problemy współczesnego świata).
- **P II.5** znajduje w wypowiedzi określone informacje;
- **P III.1** określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
- **P III.4** znajduje w tekście określone informacje;
- **P III.5** rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;
- **P III.8** odróżnia informacje o faktach od opinii;
- **P V.6** wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
- **P VII.4** wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, wyraża wątpliwość;
- **P VIII.3** przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim;
- **P XIII** Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis, wykorzystywanie środków niewerbalnych).
- **P XIV** Uczeń posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

Materiał oryginalny – nie jest kopią materiałów CKE ani podręczników. Podstawa programowa LO i technikum (Dz.U. 2018 poz. 467 w brzmieniu Dz.U. 2024 poz. 1019), wariant III.1.P (zakres podstawowy, B1, B1+ w rozumieniu) i III.1.R (zakres rozszerzony, B2, B2+ w rozumieniu). Wymagania: III.1.P: I.14; II.5; III.1, III.4, III.5, III.8; V.6; VII.4; VIII.3; XIII; XIV. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Państwo i społeczeństwo – najważniejsze wiadomości

ZP KARTA 1/10

Słownictwo, gramatyka w pigułce, wzorcowe odpowiedzi

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 11 pkt

Najważniejsze wiadomości · 11 pkt

Przypomnij sobie

Państwo i władza	Problemy społeczne	Działanie obywateli
a citizen, the government, a local council, a mayor, an election, vote (for), a law, a politician, a youth council	poverty, unemployment, homelessness, crime, discrimination, loneliness, pollution, rising prices	a volunteer, a charity, donate (money), raise money for, sign a petition, organise a protest, a campaign, help the community

- **Phrasal verbs i wyrażenia:** *take part in* (brać udział w), *stand up for* (bronić, wstawiać się za), *carry out* (przeprowadzać – np. a survey), *look after* (opiekować się), *set up* (zakładać – np. a charity), *give away* (rozdawać), *sign up for* (zapisać się na), *speak out against* (wypowiadać się przeciw).

Konstrukcja	Znaczenie	Przykład
make sb do sth	zmusić kogoś do czegoś	*The teacher made us rewrite the letter.*
let sb do sth	pozwolić komuś coś zrobić	*My parents let me go to the protest.*
be allowed to do sth	mieć pozwolenie	*Sixteen-year-olds aren't allowed to vote in Poland.*

Po *make* i *let* – bezokolicznik **bez** *to* (nie: *made us to rewrite*).

- **Strona bierna:** *let* nie tworzy strony biernej – używamy *be allowed to*: *They let us leave early.* → *We were allowed to leave early.* Przy *make* w stronie biernej pojawia się *to*: *They made him pay.* → *He was made to pay.*
- **Fakt czy opinia (III.8)?** Fakt można sprawdzić: *The council has 21 members. The petition was signed by 500 people.* Opinię zdradzają: *I think / believe, in my opinion, it seems to me*, przymiotniki oceniające (*the best, terrible, unfair*) i *should*: *Young people should have more say.*
- **Wyrażanie opinii (V.6, VII.4):** *In my view…, I'm convinced that…, I strongly believe…, Some people claim that…, but I disagree because…, I partly agree, but…* Opinię zawsze uzasadniaj: *because…, for example…, that's why…*
- **Strategia na maturze – przekazywanie informacji z polskiego (VIII.3).** Przy tłumaczeniu fragmentów zdań nie tłumacz słowo w słowo: sprawdź, jakiej konstrukcji wymaga reszta zdania (czas, liczba, *make / let* bez *to*), i zmieść się w limicie wyrazów.

Przykłady z rozwiązaniem

Przykład 1. **Uzupełnij: *Our head teacher ___ (pozwolił nam) organise a charity concert.***

let us – *let* + osoba + bezokolicznik bez *to*; *let* ma tę samą formę w Past Simple.

Przykład 2. **Transformacja (limit 4 wyrazy): *The police didn't let the protesters enter the building.* (ALLOWED) *The protesters ___ enter the building.***

were not allowed to / weren't allowed to – strona bierna od *let* nie istnieje; formę skróconą liczymy jako jeden wyraz.

Przykład 3. **Które zdanie jest opinią? A. *The charity was set up in 2019.* B. *Over 300 students took part in the campaign.* C. *Volunteering is the best way to spend your free time.***

C – ocena (*the best*), nie da się jej sprawdzić. A i B – fakty z datą i liczbą.

Przykład 4. **Uzupełnij phrasal verb: *We are going to ___ a survey about loneliness among teenagers.***

carry out (a survey) – przeprowadzić ankietę. Inne możliwe: *do / conduct a survey*.

Państwo i społeczeństwo – ćwiczenia

Ćwiczę słownictwo, gramatykę i umiejętności z działu

ZP

KARTA 2/10

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 16 pkt

Ćwiczenia · 16 pkt

Zadanie 1. (0–5 pkt)

Przeczytaj wpis z bloga i wykonaj zadania.

Saving the day centre

When our town closed its only day centre for older people, my friends and I decided to stand up for them. Many of them live alone, and the centre was the only place where they could meet.

First, we carried out a survey: 412 people answered, and nine out of ten wanted the centre to stay open. Then we set up an online petition, which 1,800 people signed in three weeks.

In March the council agreed to open the centre two days a week. It isn't perfect, but I think it shows that young people can really change things. Honestly, I believe every school should have a group like ours.

Mikołaj, 18, blog Our Town, Our Voice – tekst własny

Zadanie 1.1. (0–4 pkt) ..... / 4

Zaznacz, które zdania są zgodne z treścią tekstu (T – True), a które nie (F – False).

1. The day centre was used by older people.	T	F
2. Most people in the survey wanted to close the centre.	T	F
3. The petition was signed by 1,800 people.	T	F
4. The centre is now open every day.	T	F

Zadanie 1.2. (0–1 pkt) ..... / 1

Which sentence from the text is an **opinion**, not a fact?

A. 1,800 people signed in three weeks.

B. In March the council agreed to open the centre two days a week.

C. 412 people answered.

D. Every school should have a group like ours.

Zadanie 2. (0–1 pkt) ..... / 1

Posłuchaj nagrania 1. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą. What does the mayor want to do with the old cinema?

A. Repair it.

B. Build a car park there.

C. Organise concerts there.

Zadanie 3. (0–1 pkt) ..... / 1

Nagranie 1. What will the young people do first?

A. Start a petition.

B. Design posters.

C. Carry out a survey.

Zadanie 4. (0–1 pkt) ..... / 1

Nagranie 1. When is the next meeting?

A. On Monday.

B. On Thursday.

C. On Friday.

Zadanie 5. (0–4 pkt) ..... / 4

Uzupełnij zdania wyrazami z ramki w odpowiedniej formie.

take part stand up carry out set up

1. Over 200 students _____ in the climate march.
2. She always _____ for people who are treated unfairly.
3. The students _____ a survey about bullying.
4. My aunt _____ a charity for homeless animals ten years ago.

Zadanie 6. (0–4 pkt) ..... / 4

Uzupełnij zdania, używając *make*, *let* albo *be allowed to* w odpowiedniej formie.

1. In Poland you _____ vote when you are 18.
2. The organisers _____ everyone wear a badge – it was compulsory.
3. Our teacher _____ us use dictionaries during the test yesterday.
4. Visitors _____ take photos in the town hall – it's forbidden.

Zadanie 7. (0–0 pkt) ..... / 0

Napisz po angielsku dwa zdania: jedno z faktem, a drugie z opinią o problemie społecznym w Twojej okolicy (III.8, V.6).

Miejsce na odpowiedź

PIERWSZA ŁAWKA

Państwo i społeczeństwo – zadania typu maturalnego

Polecenia i punktacja jak na maturze 2027

ZP

KARTA 3/10

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 27 pkt

Zadania typu maturalnego · 27 pkt

Zadanie 1. (0–3 pkt)

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl A, B, C albo D.

Warm Coat Week

Every autumn, students at a secondary school in Toruń organise a 'Warm Coat Week'. They collect winter clothes and give them away to families who cannot afford them. Last year they collected 640 coats, jackets and scarves.

The idea came from Julia, who was 16 at the time. 'I saw a little boy at the bus stop in a thin jacket in December,' she says. 'I couldn't stop thinking about him.'

Not everyone was enthusiastic at first. Some teachers worried that the school had no space to store the clothes. In the end, the head teacher let the students use the old gym. Today about forty volunteers take part every year, and Julia believes it is the most important event in the school calendar.

Tekst własny

Zadanie 1.1. (0–1 pkt) ..... / 1

What gave Julia the idea for the event?

A. A child she saw in cold weather.

B. A request from a charity.

C. A family she knew.

D. A lesson about poverty.

Zadanie 1.2. (0–1 pkt) ..... / 1

At first, some teachers

A. refused to take part.

B. did not like Julia.

C. were worried about storage.

D. wanted to move the event to the gym.

Zadanie 1.3. (0–1 pkt) ..... / 1

Which of these is an opinion, not a fact?

A. Last year they collected 640 items.

B. Julia was 16 when she had the idea.

C. About forty volunteers take part every year.

D. It is the most important event in the school calendar.

Kartkówka 1: Państwo i społeczeństwo – grupa A

15 minut · 11 pkt

ZP KARTA 4/10

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 11 pkt

Kartkówka · 11 pkt

Zadanie 1. (0–4 pkt) ..... / 4

Uzupełnij zdania wyrazami z ramki. Jeden wyraz jest zbędny.

volunteer unemployment petition mayor crime

1. She works as a _____ at an animal shelter – she doesn't get paid.
2. Many young people can't find a job – _____ is a big problem here.
3. Over 2,000 people signed the _____ against the new motorway.
4. The _____ of our town is a woman for the first time.

Zadanie 2. (0–4 pkt) ..... / 4

Dopasuj wyrażenia (1–4) do ich znaczeń (a–d).

1. take part in	a) start an organisation
2. set up	b) defend or support
3. give away	c) be involved in
4. stand up for	d) give something free to others

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

Zadanie 3. (0–3 pkt) ..... / 3

Uzupełnij zdania jednym wyrazem.

1. You can _____ for the president when you are 18.
2. They organised a concert to _____ money for the hospital.
3. Treating people worse because of their skin colour is _____.

PIERWSZA ŁAWKA

Sprawdzian: Państwo i społeczeństwo – grupa A

45 minut · 32 pkt

ZP KARTA 8/10

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 32 pkt

Sprawdzian · 32 pkt

Zadanie 1. (0–4 pkt)

Przeczytaj tekst. Zaznacz, które zdania są zgodne z jego treścią.

A place for teenagers

In our town there was no safe place for teenagers to meet after school. Last year a group of students decided to change that. They carried out a survey and found that 70 per cent of young people spent most evenings at home alone.

The students took their results to the council. At first the councillors weren't interested, but the students didn't give up. They spoke at three meetings and collected 900 signatures.

Finally, the council let them use an empty room in the library. Now it is open four evenings a week. In my opinion, it is the best thing that has happened in our town for years.

Wiktor, 17 – tekst własny

Zadanie 1.1. (0–4 pkt) ..... / 4

Zaznacz, które zdania są zgodne z treścią tekstu (T – True), a które nie (F – False).

1. Most young people in the survey spent their evenings with friends.	T	F
2. The councillors supported the idea from the start.	T	F
3. The students collected 900 signatures.	T	F
4. The new room is in the library.	T	F

Zadanie 2. (0–2 pkt)

Na podstawie tekstu z zadania 1 wybierz właściwą odpowiedź. Zakreśl A, B, C albo D.

Zadanie 2.1. (0–1 pkt) ..... / 1

What does the second paragraph show about the students?

A. They were not interested in politics.

B. They did not give up easily.

C. They were rude to the councillors.

D. They wanted to join the council.

Zadanie 2.2. (0–1 pkt) ..... / 1

Which sentence is an opinion, not a fact?

A. 70 per cent of young people spent most evenings at home alone.

B. It is open four evenings a week.

C. It is the best thing that has happened in our town for years.

D. They spoke at three meetings.

Zadanie 6. (0–2 pkt) ..... / 2

Uzupełnij zdania, tłumacząc na angielski fragmenty podane w nawiasach, tak aby zdania były logiczne i poprawne. Liczy się pełna poprawność ortograficzna. Uwaga: w lukę wpisz nie więcej niż cztery wyrazy.

1. My parents _____ (nie pozwolili mi pojechać) to the march.
2. Thousands of people _____ (wzięło udział w) the protest last week.

Zadanie 7. (0–3 pkt) ..... / 3

Napisz po angielsku trzy zdania o swojej szkole lub miejscowości. Użyj w nich kolejno wyrażeń: *make*, *be allowed to*, *stand up for*.

Miejsce na odpowiedź

Zadanie 8. (0–12 pkt) ..... / 12

Twoja klasa zorganizowała zbiórkę dla schroniska dla zwierząt. Napisz e-mail do kolegi z Australii, w którym:

- opiszesz, jak przebiegała zbiórka
- przedstawisz swoją opinię na temat takich akcji i ją uzasadnisz
- napiszesz, na co nie pozwolono wam w schronisku
- zachęcisz go do udziału w podobnej akcji i podasz przykład, jak może pomóc

Oceniane będzie: Kryteria jak na maturze PP (informator CKE 2024/2025): treść 0–5, spójność i logika 0–2, zakres środków językowych 0–3, poprawność środków językowych 0–2 – razem 12 pkt. Długość: 100–150 wyrazów.

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Państwo i społeczeństwo – kartkówki, sprawdzian i karty pracy z powtórką, język angielski, klasa 4 LO i technikum (zakres podstawowy)

Podgląd pokazał 9 z 29 stron. Pełna wersja: 29 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Państwo i społeczeństwo – najważniejsze wiadomości – 3 zadania, 11 pkt
- Karta 2: Państwo i społeczeństwo – ćwiczenia – 7 zadań, 16 pkt
- Karta 3: Państwo i społeczeństwo – zadania typu maturalnego – 6 zadań, 27 pkt
- Karta 4: Kartkówka 1: Państwo i społeczeństwo – grupa A – 3 zadania, 11 pkt
- Karta 5: Kartkówka 1: Państwo i społeczeństwo – grupa B – 3 zadania, 11 pkt
- Karta 6: Kartkówka 2: make / let, be allowed to – grupa A – 3 zadania, 8 pkt
- Karta 7: Kartkówka 2: make / let, be allowed to – grupa B – 3 zadania, 8 pkt
- Karta 8: Sprawdzian: Państwo i społeczeństwo – grupa A – 8 zadań, 32 pkt
- Karta 9: Sprawdzian: Państwo i społeczeństwo – grupa B – 8 zadań, 32 pkt
- Karta 10: Transkrypcje nagrań Karta 1 zbiera słownictwo i gramatykę działu z wzorcowymi odpowiedziami, karta 2 to ćwiczenia, karta 3 – zadania w formule matury 2027.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/angielski-liceum-klasa-4-dzial-02-panstwo-i-spoleczenstwo